

Thierry Bizot

ANONIMNI KATOLIK

založba **EMANUEL**

Za Julie, Amélie in Lina

Dan, ko se je vse skupaj začelo

Moj sin je dopolnil trinajst let in puberteta ga je napadla kot močan veter, nezadržno uničujoč nežno očarljivost, s katero ga je obdarilo otroštvo. Ta iskriv in dejaven fantič je kot bi mignil postal suhljat dolgin, ki vsak dan zraste za centimeter. Njegova naravna energija se je z dvesto dvajset zmanjšala na deset voltov, njegovo dolgo telo, izčrpano od rasti, pa se je, podobno kot Dalíjeve ure, zlilo z obliko pohištva, na katerem počiva. Svojo mamó spravlja v obup z lenobo, svoji sestri pa z neumnimi šalami. Okrogloličén in nagajiv obrazek mojega dragega sinka se je spremenil v podolgovato obličje, ki ga je ena sama čeljust, nad katero se dviga pogosto prazen pogled in večno mastni lasje. Z dobrohotnim in razneženim pogledom brezskrbno spremljam spremembe, dokler nekega dne ne dobimo obvestila iz šole: *Opomin zaradi slabega vedenja in nevestnega dela. Prehod v deveti razred zelo vprašljiv.*

Ob tej priložnosti me žena opomni, da sem glava družine, priznana avtoriteta, ki ima pravico, privilegij in dolžnost, da se sestane z njegovim razrednikom. Istega večera po tem prepotrebem pogovoru z uradnim predstavnikom izobraževanja naj bi se, kot se spodobi, pogovoril z upor-

nim fantom kot ‚mož z možem‘ v njegovi nepospravljeni in neprezračeni sobi. Zaradi opominjanja, priganjanja in zbadanja matere mojih otrok godrnjam kot utrujen star lev, nato pa se obotavljivo in slabe volje vdam v neizogibno, kot uslužbenec, ki so ga zmotili med odmorom.

Sestanek je dogovorjen za konec tega popoldneva.

Ves dan mislim nanj. Ta odločilni trenutek me preganja kot sumljiva bolečina. Kaj učitelju zgodovine lahko rečem v bran svojega sina? Ob misli, da izpolnjujem svojo starševsko dolžnost, sem zmeden in obenem ponosen. Prav to je paradoks očetovstva: sočasno se počutimo nemočni in polni nepremagljive moči.

Če povem po pravici, vso pozornost posvečam delu televizijskega producenta in sinov opomin se mi zdi precej manj pomemben od mojega naslednjega sestanka na televiziji. Prodaja nove oddaje me vedno vznemirja, medtem ko sem zaradi nastopa pred predstavnikom učenjaške hierarhije, oborožen zgolj s svojo dobronamernostjo, zmeden in brezvoljen.

V šolo pridem pol ure prej, tako zelo se bojim, da ne bi napravil slabega vtisa. Medtem ko merim dvorišče in čakam, da pridem na vrsto, na dan podobno kot ponavljajoče se težave z zgago privrejo spomini na moja šolska leta. Bil sem zavzet, marljiv učenec. Bil sem priden, ubogljiv sin. Zadovoljen sem, da sem uspešno zaključil študij, dobil zanimivo delo in naredil nekaj iz svojega poklicnega življenja ... Toda včasih obžalujem, da sem bil tako zelo miren, tako dobro vzgojen, nedvomno tudi zelo strahopeten. Pogosto imam občutek, da sem se že rodil star.

Na mračnem dvorišču, posejanim s šumečimi javo-

rovimi listi, brskam po svojem spominu in se skušam domisliti kakšne neumnosti, ki bi pričala o uporniški mladosti. Nenadoma osupnem zaradi nenavadnega naključja: v drugem trimestru prvega letnika srednje šole sem podobno kot moj sin tudi jaz šel skozi težavno obdobje, edino v mojih sicer brezhibnih šolskih letih. V tistih tednih sem v šoli nekoliko popustil in se dobro zabaval s prijatelji. Tako sem tudi jaz dobil obvestilo staršem in opomin.

Po kratki zablodi me je v roke vzela mama. V obdobju, ki so ga pretresali hitro rastoča inflacija, dva naftna šoka in vzpon brezposelnosti, mi je s strašljivo nazornostjo predočila, kako zelo je lahko življenje negotovo in nevarno. Zato sem bil nekoliko depresiven, kar se mi danes zdi popolnoma razumljivo, saj sem se takrat, ne da bi se tega zavedal, nemudoma poslovil od svojega otroštva; sladkega okusa brezskrbnosti odtlej nisem več poznal.

Neka ženska hitro izgine v noč. Zdaj sem jaz na vrsti. Sinov razrednik je prijazen sivolas mož z blagim glasom. Kot pravijo moji otroci, uživa na šoli izjemen ugled. Vsi ga imajo radi. Usedem se predenj; kar naenkrat sem ves zbehan.

Komajda izdavam, kdo sem in kaj me teži, že me prekine:

»Gospod, naj vam kar takoj povem: z vašim sinom ni nič hudega narobe, celo nadarjen je za študij. Dva opomina je dobil le zato, da bi ga prestrašili, ker ga včasih malo zanese ...« Nekaj trenutkov me opazuje. »No, zato si ne bi smeli delati skrbi ...«

Pogovor je končan. Trajal je natančno dve minuti.

Pripravim se, da bi vstal in se vrnil v svoje življenje, ko me premaga želja, da bi se s tem možem pogovarjal. Nerodno se mu nasmehnem, nato pa začnem razpredati o težavah, s katerimi se srečujem pri vzgoji svojih otrok. Brez obotavljanja mu odprem svoje srce. Pripovedujem mu o zatiralški podobi svojega očeta in o tem, kako je poteptal še tisto trohico samozaupanja, ki sem jo imel. Še danes moram pri izpolnjevanju običajnih nalog, ki se jih pričakuje od moža, pobrskati po zakladnici poguma ... Torej nočem, da je moj sin deležen take vzgoje, ki mi je po mojem mnenju naredila kar precej škode. Po drugi strani pa ne želim biti preveč popustljiv; dobro se zavedam, da sem se, paradoksalno, izoblikoval prav zaradi destruktivne avtoritete.

Možakar me posluša s skrivnostnim nasmeškom na ustnicah in sem ter tja pokima. Njegove izprano modre oči me pomirjujoče opazujejo. Nenadoma dvigne prst.

»Gospod, naj vas znova prekinem in vam povem naslednje: vsi dvomi, ki jih izražate, so upravičeni in so vam v čast. Tudi sam imam veliko otrok in zato vas razumem. Kljub temu pa, ko vas takole gledam, se mi zdite prepričani sami vase. Izžarevate veliko energije, prirojene sposobnosti, govorniško spretnost ... Vse to je nekako v nasprotju s pomanjkanjem samozaupanja, o katerem mi tako iskreno pripovedujete ... Nasprotno, dajete vtis izpopolnjenega človeka, ki mu vse uspe. Tudi fizično, ste visoki, silni, zavzemate veliko prostora ...«

Kaj mi hoče s tem povedati?

Nastane zagatna tišina, ki si je ne upam prekiniti, kakor da bi se znašel pred velikim tibetanskim mojstrom v stanju globoke meditacije.

»Vaš sin gotovo občuti določen pritisk, čeprav se tega niti ne zavedate. Pred njim vsak dan stoji vzor močnega očeta, ki se spretno izraža in mu uspe vse, kar si zamisli. Popolni junak. Ta preveč brezhibna podoba ga najbrž obremenjuje, tako kot je vas težila avtoriteta vašega očeta. Svojemu sinu bi se morali odpreti, da bi spoznal, kako se tudi njegov oče sooča z dvomi in neuspehi ...«

Ljubeznivi mož se mi odkrito nasmehne. Mislim, da je končal.

Za vsak primer odrinem stol. Tudi on naredi tako in s tem potrdi konec najinega srečanja.

Na sestanek sem prišel poln zanosa, pripravljen na spopad z njim; domov se vračam s cmokom v grlu, ne da bi vedel, zakaj se me je ta pogovor tako globoko dotaknil. Ganil pa me ni učiteljev precej preprost psihološki vpogled, ampak njegov pogled, poln miline, mogoče tudi pravičnosti, njegova dobronamernost, in tudi vtis, da sem srečal dobrega človeka.

Imam solzne oči.

Kaj se dogaja z mano? Na cesti sem sam in za trenutek se ustavim, da bi globoko vdihnil.

Ob vrnitvi domov se namenim v sinovo sobo, da bi se pogovoril z njim, ne vedoč, komu natančno, njemu ali meni, bo to bolj koristilo.